

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Jaarstukken 2024, Kaderbrief 2026 en ontwerpbegroting 2026 regio Achterhoek
Portefeuillehouder	: Burgemeester A.B. (Anton) Stapelkamp
Thema Raadsprogramma	: Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid

Global Goals



Beslispunten

De gemeenteraad van Aalten wordt voorgesteld om:

1. geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2024 van de regio Achterhoek;
2. kennis te nemen van de kaderbrief 2026 van de regio Achterhoek;
3. kennis te nemen van de programma's '2. Smart economy' en '3. Smart living' uit de ontwerpbegroting 2026 van de regio Achterhoek;
4. geen zienswijze in te dienen op programma's '1: Smart Governance', '4: Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen uit de ontwerpbegroting 2026 van de regio Achterhoek.

Waarom dit besluit nemen

De Jaarstukken 2024 vormen het sluitstuk van de P&C-cyclus voor het jaar 2024. Op basis van [artikel 10 lid 5 Wgr](#) jo. [artikel 6 lid 3 regeling Achterhoek](#) jo. [artikel 31 regeling Achterhoek](#) kan de gemeenteraad van Aalten een zienswijze indienen op de Jaarrekening 2024.

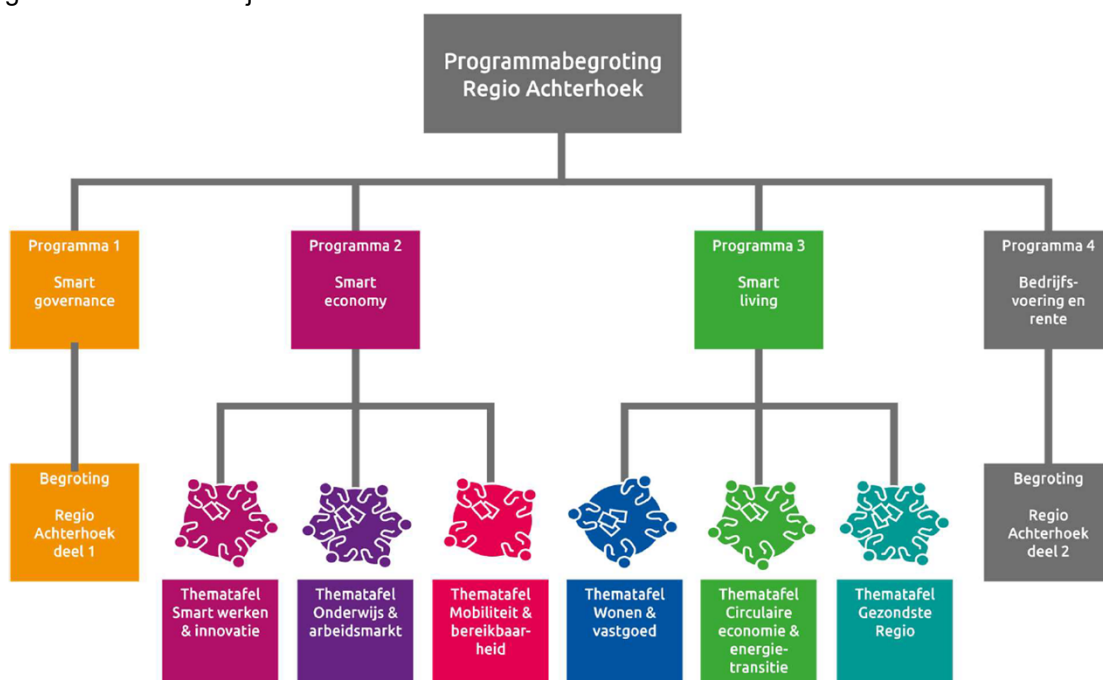
Het DB van de regio Achterhoek dient vóór 30 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders te sturen aan de deelnemende gemeenten ([art. 34b Wgr](#)). Om deze reden wordt de gemeenteraad in kennis gesteld van de Kaderbrief 2026.

Met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 verplicht [artikel 35 lid 3 Wgr](#) het DB ertoe de ontwerpbegroting ter inzage te leggen bij de gemeenteraden. Het dagelijks bestuur stelt de raad voorafgaande aan het vaststellen de Programmabegroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt ([artikel 35 lid 4 Wgr](#)). De ontwerpbegroting 2026 van de regio Achterhoek is ingedeeld in twee hoofdbestandsdelen.

Allereerst de programma's '1: Smart Governance', '4: Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen. Deze programma's en verplichte paragrafen hebben rechtstreeks betrekking op de inwonerbijdrage van gemeenten en daarmee vatbaar voor zienswijze van de gemeenteraad.

Hiernaast de programma's '2. Smart economy' en '3. Smart living'. Deze programma's bevatten projecten vanuit de Regio Deal, LEADER-subsidies en overige inkomsten voor de uitvoering van de 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit'. Deze programma's hebben geen rechtstreeks verband met de inwonerbijdrage aan de regio Achterhoek en zijn hierom niet vatbaar voor zienswijze van de gemeenteraad. Het primaat van deze programma's

liggen bij de Achterhoek Board en Achterhoek Raad. Op de onderstaande afbeelding is getracht dit inzichtelijk te maken.



Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wijziging heeft onder meer met zich meegebracht dat gemeenteraad 12 weken de tijd heeft om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting ([art. 35 lid 1 Wgr](#)) en wordt er van het dagelijks bestuur van de regio Achterhoek verwacht hierop een reactie te geven ([art. 35 lid 5 Wgr](#)). De wetgever heeft onder andere deze wijziging in de wet aangebracht, met als doelstelling het versterken van de democratische legitimatie van gemeenteraden.

Argumenten

1.1 De accountant heeft een goedkeurende verklaring gegeven op de Jaarrekening 2024 van de regio Achterhoek

De accountant heeft voor 2024 een controleverklaring opgesteld ten aanzien van de financiële administratie en het beheer. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheidsverantwoording. De controleverklaring voor de jaarrekening 2024 is bij de jaarstukken gevoegd.

1.2 De jaarrekening 2024 kent een voordelig saldo van ad € 28.000 (€ 0,11 per inwoner)

Het voordeel van ad € 28.000 is vooral ontstaan door overschotten op de personele kosten verminderd met extra inzet voor inhuur derden en rentebaten over het banksaldo bij het Rijk (schatkistbankieren). Het DB van de regio Achterhoek stelt voor om het voordelige saldo ad € 28.000 (€ 0,11 per inwoner) toe te voegen aan het investeringsfonds, zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023. Hierin staat dat een eventueel overschot van het jaarresultaat wordt toegevoegd aan het investeringsfonds tot een maximum van € 0,50 per inwoner (in 2024: € 132.749). Het investeringsfonds dient als cofinanciering voor de Regiodeal. Om geen afbreuk te doen aan gemaakte afspraken én het geringe bedrage adviseren we u géén zienswijze in te dienen op de Jaarrekening 2024.

2.1 In de kaderbrief staan de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2026

In de kaderbrief worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders weergegeven ([artikel 34b Wgr](#)). Deze kaders zijn uitgewerkt in de ontwerpprogrammabegroting 2026, die u in de bijlage vindt. De begroting bestaat uit de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Met deze indeling wil de regio de samenwerking binnen 8RHK ambassadeurs zichtbaar en controleerbaar maken. In de kaderbrief worden

naast de algemene financiële en beleidsmatige kaders ook de actuele ontwikkelingen beschreven.

3.1 De regio Achterhoek (Achterhoek ambassadeurs: 8RHK) is een vooruitstrevende samenwerking (governance structuur)

De samenwerking binnen de Regio Achterhoek is vormgegeven met de drie O's (Overheid, Ondernemers en Onderwijs). De Regio Achterhoek is daarmee in zijn geheel een vooruitstrevende samenwerking te noemen (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt de Regio Achterhoek [beschreven](#) als één van de voorbeeldregio's in kader van governance en legitimiteit jegens gemeenteraden).

Desalniettemin, is de Regio Achterhoek in beweging. Naar aanleiding van de lichte evaluatie, besparingsopdracht vanuit de gemeenten en inhoudelijke opgaven/uitdagingen vanuit het Rijk noopt de regio Achterhoek kritisch te kijken naar de manier van samenwerking, om zodoende klaar te zijn voor de toekomst. Inhoudelijk door focus te brengen aan de agenda en aan te sluiten bij het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) als vervolg op het rapport 'Elke Regio Telt'. Procesmatig door de governance van de regio tegen het licht te houden.

3.2 Met de uiteenzetting in programma's 2 en 3 wordt de raad nader inzicht gegeven in de resultaten die de regio Achterhoek levert

de 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit' is vastgesteld door de Achterhoek Raad Achterhoek. De Achterhoek Board is sinds de vaststelling voortvarend aan de slag geweest met de uitvoering van deze visie. Dit doet de Board onder andere middels het uitvoeren van projecten uit de Regio Deal en LEADER. Deze programma's hebben geen rechtstreeks verband met de inwonerbijdrage aan de regio Achterhoek en zijn hierom niet vatbaar voor zienswijze van de gemeenteraad. Het primaat van deze programma's liggen bij de Achterhoek Board en Achterhoek Raad. Wel geven beide programma's inzicht in de lopende projecten in de Regio Achterhoek. Om uw raad een inkijkje te geven in enkele concrete voorbeelden, hebben we in bijlage 1 een niet-limitatieve opsomming gegeven van lokale projecten. In 2024 is een nieuwe Regio Deal II van 25 miljoen gesloten met het Rijk met een looptijd tot en met 2028.

3.3 De provincie maakt een terugtrekkende beweging omtrent de gelden met betrekking tot de Regio Deal II

Het is voor de provincie nog zoeken om voldoende cofinanciering te vinden voor de Regiodeal, dit zal naast de voor de Regiodeal gereserveerde 2 miljoen, uit hun lopende begroting moeten komen. Uiteraard blijven we hierover in gesprek met de Provincie, maar hierdoor is het wel essentieel het investeringsfonds te blijven voeden.

3.4 LEADER Achterhoek stelt subsidie beschikbaar voor lokale initiatieven en goede ideeën die de leefbaarheid op het platteland verbeteren

LEADER Achterhoek is bestemd voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, buitengebied Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Regio Achterhoek is eindverantwoordelijk voor de besteding van de LEADER-gelden. Hiervoor is een LEADER-coördinator aangesteld. Voor de LEADER-periode van 2023-2027 is geld toegekend aan de Achterhoek. De Achterhoek krijgt hiermee € 1.028.190 EU-middelen en € 153.461 provinciale middelen ter beschikking. Vorige periode was de Achterhoek het enige LEADER-gebied in Gelderland, in de huidige periode zijn er zes gebieden. Dit heeft negatieve invloed op EU-middelen richting de Achterhoek (zie hiervoor 'Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?')

4.1 Op dit moment is de regio Achterhoek bezig met het voorbereiden van bezuinigingsvoorstellen voor de eerste begrotingswijziging 2026

Voor de zomer van 2024 is een lichte evaluatie gehouden. In het najaar 2024 zijn de uitkomsten op hoofdlijnen gedeeld in drie werksessies met de Board, het DB en AB, de organisatie en de Achterhoek Raad. Naar aanleiding hiervan heeft de Achterhoek Raad op 31 maart 2025 ingestemd om te reflecteren op de inhoudelijke agenda én hierbij vanuit de besparingsopdracht het takenpakket van de Regio Achterhoek tegen het licht te houden. Hiervoor verkend de regio Achterhoek verschillende kijkrichtingen. Bijvoorbeeld door kritisch te kijken naar het slimmer inrichten van werkprocessen. Daarnaast meer focus aan te brengen aan de inhoudelijke agenda (zie ook argument 2.1). Tot slot, te verkennen of het mogelijk is

om meer inkomsten te genereren. Bijvoorbeeld middels het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR), als vervolg op het rapport 'Elke Regio Telt', waaraan de Regio Achterhoek deelneemt. Eventuele besparingen worden meegenomen in een begrotingswijziging 2026.

4.2 Er wordt de gemeenteraad gevraagd om alleen op programma's '1 Smart Governance' en '4 Bedrijfsvoering en Rente' ter inzage te leggen voor zienswijze

De programma's '1: Smart Governance', '4: Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen hebben rechtstreeks betrekking op de inwonerbijdrage van gemeenten en zijn daarmee vatbaar voor zienswijze van de gemeenteraad. We adviseren u geen zienswijze in te dienen. Zoals in dit raadsvoorstel is beschreven is de regio Achterhoek in beweging om klaar te zijn voor de toekomst én neemt daarbij de besparingsopdracht (conform besluit Achterhoek Raad 31 maart 2025) integraal in mee.

Kanttekeningen

1.1 De gemeenteraad van Aalten kan een zienswijze in te dienen op de Jaarrekening 2024 van de regio Achterhoek

Op basis van [artikel 10 lid 5 Wgr](#) jo. [artikel 6 lid 3 regeling Achterhoek](#) jo. [artikel 31 regeling Achterhoek](#) kan de gemeenteraad van Aalten een zienswijze indienen op de Jaarrekening 2024. Dit is opmerkelijk, omdat de jaarrekening tenslotte gaat over gedane uitgaven van het afgelopen jaar. Tenslotte valt hier niet meer op bij te sturen. De gemeenteraad kan hooguit sturend zijn op saldo ad € 28.000.

Volgens de vastgestelde planning liggen de Jaarstukken 2024 in het algemeen bestuur van 2 juli 2025 ter besluitvorming voor. De gemeenteraad van Aalten wordt verzocht de zienswijze over de Jaarrekening 2024 vóór 23 juni 2025 schriftelijk kenbaar te maken. Uw raad kan op deze korte termijn geen zienswijze meer indienen (in de cyclus waarin u de stukken behandelt). Wij adviseren u daarom, indien u een zienswijze wilt indienen op de jaarrekening 2024, dit mee te nemen bij de zienswijze op de ontwerpbegroting 2026. De organisatie zal in opvolgende jaren hiermee rekening houden en hierover in contact treden met de regio Achterhoek.

Is er draagvlak voor dit besluit?

Het is aan uw raad om te beoordelen of u al dan niet een zienswijze wilt indienen. Het is aan te raden om hierover contact te zoeken bij de andere 7 deelnemende gemeente van de regio Achterhoek. Wat betreft de programma's '2. Smart economy' en '3. Smart living' ligt het primaat bij de Board dan wel de Achterhoek Raad

Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?

Jaarrekening 2024

De jaarrekening 2024 kent een voordelig saldo van ad € 28.000 (€ 0,11 per inwoner). Het DB van de regio Achterhoek stelt voor om het voordelige saldo ad € 28.000 (€ 0,11 per inwoner) toe te voegen aan het investeringsfonds, zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023. Hierin staat dat een eventueel overschot van het jaarresultaat wordt toegevoegd aan het investeringsfonds tot een maximum van € 0,50 per inwoner (in 2024: € 132.749). Het investeringsfonds dient als cofinanciering voor de Regiodeal.

Begroting 2026

De begroting bevat de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Alleen voor de programma's Smart Governance en Bedrijfsvoering en Rente wordt een bijdrage van de gemeente gevraagd in de organisatiekosten.

De begroting 2026 is beleidsarm, waardoor de inwonerbijdrage van gemeente alleen stijgt met autonome kosten. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 wordt € 226.465. In onze gemeentelijke begroting is er € 218.700 opgenomen voor 2026. Dit betekent dat bij de gemeentelijke begroting 2026 € 7.765 moet worden bijgeraamd.

Deze bijstelling verwerken wij in onze gemeentelijke begroting 2026, die wij in het najaar van 2025 aan u aanbieden voor vaststelling.

Bijdrage gemeenten				Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2025				2.421.686	8,01
Absolute stijging van de autonome kosten				78.319	0,23
Bijdrage van gemeenten 2026 bestaand beleid				2.500.005	8,24

Leader

Voor de Leader periode van 2023-2027 is geld toegekend aan de Achterhoek. De Achterhoek krijgt hiermee € 1.028.190 EU middelen en € 153.461 provinciale middelen ter beschikking. Vorige periode was de Achterhoek het enige Leader-gebied in Gelderland, in de huidige periode zijn er 6 gebieden. Dit betekent dat de Regio Achterhoek minder financiële middelen krijgt ten opzichte van de vorige periode. Het gevolg hiervan is dat de gemeente minder financiële middelen beschikbaar hoeft te stellen voor cofinanciering. Deze bijstelling is meegenomen in de voorjaarsnota 2025.

Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd over dit besluit?

Indien de gemeenteraad conform het raadsvoorstel besluit, stelt het college van B&W het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek in kennis van dit besluit.

Wat gaat er gebeuren na dit besluit?

Het dagelijks bestuur van de regio Achterhoek verzamelt alle zienswijzen van de acht deelnemende gemeenten. Voorafgaande aan het nemen van het besluit over de jaarrekening 2024 en begroting 2026 door het algemeen bestuur, stelt het dagelijks bestuur, de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt ([art. 10 lid 6 Wgr](#)). Het algemeen bestuur neemt, alles overwegende, op 2 juli een definitief besluit op de Jaarstukken 2024 en op 10 september 2025 op de begroting 2026.

Wat gaat er gebeuren?

Met inachtneming van de ingediende zienswijzen uit de verschillende acht deelnemende gemeenten neemt het algemeen bestuur een besluit over de Jaarstukken 2024 en begroting 2026.

Wie gaat het doen?

Algemeen bestuur regio Achterhoek

Wanneer?

2 juli en 10 september 2025

De raad wordt schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Bijlagen

1. Bijlage 1: niet-limitatieve opsomming van (regionale) projecten
2. Aanbiedingsbrief: Jaarstukken 2024 regio Achterhoek
3. Jaarstukken 2024 regio Achterhoek
4. Kaderbrief begroting 2026 regio Achterhoek
5. Aanbiedingsbrief: Begroting 2026 regio Achterhoek

Aalten, 8 juli 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester